

Examenul de bacalaureat național 2020

**Proba E, d)
FIZICĂ**

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

A. MECANICĂ

Test 4

Se consideră accelerația gravitațională $g = 10\text{m/s}^2$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Unitatea de măsură a puterii mecanice, scrisă în funcție de unitățile de măsură fundamentale în S.I., este:

- a. $\text{kg} \cdot \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$ b. $\text{kg} \cdot \frac{\text{m}^2}{\text{s}^2}$ c. $\text{kg} \cdot \frac{\text{m}}{\text{s}}$ d. $\text{kg} \cdot \frac{\text{m}^2}{\text{s}^3}$ (3p)

2. Un camion parcurge un sfert din drumul său cu viteza $v_1 = 30\text{km/h}$, iar restul drumului cu viteza $v_2 = 60\text{km/h}$. Viteza medie a camionului pe întreaga distanță parcursă are valoarea:

- a. 45km/h b. 48km/h c. 50km/h d. 55km/h (3p)

3. Asupra unui resort elastic acționează la ambele extremități, în sensuri contrare, câte o forță având modulul egal cu 40N. Alungirea resortului este egală cu 5cm. Constanta elastică a resortului este egală cu:

- a. 8N/m b. 125N/m c. 800N/m d. 1600N/m (3p)

4. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, legea Hooke poate fi scrisă în forma:

- a. $\frac{F}{S} = E \frac{\Delta\ell}{\ell_0}$ b. $\frac{S}{F} = E \frac{\Delta\ell}{\ell_0}$ c. $\frac{F}{S} \cdot E = \frac{\Delta\ell}{\ell_0}$ d. $F \cdot S = E \frac{\Delta\ell}{\ell_0}$ (3p)

5. Un avion având masa $m = 20\text{t}$ decolează de pe un aeroport situat la nivelul mării și ajunge la altitudinea $h = 5000\text{m}$. Variația energiei potențiale datorate interacțiunii gravitaționale avion-Pământ este de aproximativ:

- a. 10^8J b. 2,5kJ c. 1MJ d. 1GJ (3p)

II. Rezolvați următoarea problemă: (15 puncte)

Un corp paralelipipedic având masa $m_1 = 0,8\text{kg}$ este lăsat să alunece liber pe un plan înclinat cu unghiul $\alpha = 30^\circ$ față de orizontală. Coeficientul de frecare la alunecare între corp și planul înclinat este

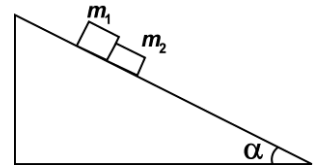
$$\mu_1 = 0,29 \left(\cong \frac{\sqrt{3}}{6} \right).$$

- a. Reprezentați forțele care acționează asupra corpului în timpul coborârii.
b. Calculați mărimile componentelor \vec{G}_p și \vec{G}_n ale greutății corpului pe direcția *paralelă* cu planul înclinat, respectiv *normală* la suprafața acestuia.
c. Calculați accelerația corpului.

d. Se așază în fața corpului de masă m_1 un al doilea corp paralelipipedic de masă $m_2 = 0,2\text{kg}$, ca în figura alăturată. Coeficientul de frecare la alunecare

între corpul de masă m_2 și planul înclinat este $\mu_2 = 0,58 \left(\cong \frac{\sqrt{3}}{3} \right)$. Calculați

valoarea forței de interacțiune dintre corpuri în timpul alunecării lor pe planul înclinat.

III. Rezolvați următoarea problemă: (15 puncte)

Un corp cu masa $m = 20\text{kg}$ este lansat de-a lungul suprafeței orizontale a gheții cu viteza $v = 14,4 \frac{\text{km}}{\text{h}}$. Sub acțiunea forței de frecare, el se oprește după un interval de timp $\Delta t = 20\text{s}$. Coeficientul de frecare la alunecare este constant. Calculați:

- a. energia cinetică a corpului în momentul lansării;
b. lucrul mecanic efectuat de forța de frecare până la oprirea corpului;
c. modulul forței de frecare;
d. distanța parcursă de corp până la oprire.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E, d)

FIZICĂ

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ

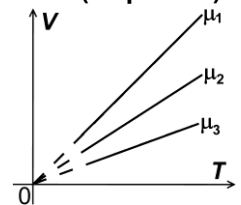
Test 4

Se consideră: numărul lui Avogadro $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, constanta gazelor ideale $R = 8,31 \frac{\text{J}}{\text{mol} \cdot \text{K}}$. Între parametrii

de stare ai gazului ideal într-o stare dată există relația: $p \cdot V = \nu RT$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. În figura alăturată sunt reprezentate, în coordonate $V-T$, trei procese termodinamice efectuate, la aceeași presiune, de mase egale din trei gaze diferite. Relația dintre masele molare ale acestora este:

a. $\mu_1 = \mu_2 = \mu_3$

b. $\mu_1 = \mu_2 < \mu_3$

c. $\mu_1 > \mu_2 > \mu_3$

d. $\mu_1 < \mu_2 < \mu_3$

(3p)

2. Notațiile fiind cele utilizate în manualele de fizică, relația Robert-Mayer poate fi scrisă în forma:

a. $C_V = R - C_p$

b. $C_V - C_p = R$

c. $C_V = C_p + \mu R$

d. $C_p = C_V + R$

(3p)

3. Energia internă a unei cantități constante de gaz ideal:

a. crește în urma unei destinderi adiabatice

b. scade dacă gazul primește izocor căldură

c. este constantă într-o transformare izotermă

d. este nulă într-o transformare ciclică

(3p)

4. Unitatea de măsură în S.I. pentru capacitatea calorică a unui corp este:

a. $\text{J} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$

b. $\text{J} \cdot \text{K}^{-1}$

c. $\text{N} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{K}^{-1}$

d. $\text{J} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$

(3p)

5. Raportul dintre lucrul mecanic efectuat de un motor termic pe durata unui ciclu complet și căldura primită de la sursa caldă în același interval de timp este $\eta = 0,25$. Motorul cedează sursei reci căldura $|Q_c| = 360 \text{ J}$.

Căldura primită de la sursa caldă este:

a. 270 J

b. 450 J

c. 480 J

d. 1440 J

(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un cilindru orizontal cu lungimea $\ell = 90 \text{ cm}$ și secțiunea $S = 83,1 \text{ cm}^2$, închis la ambele capete, este împărțit în două compartimente cu ajutorul unui piston mobil termoizolant, subțire și etanș, ce se poate mișca fără frecare. În primul compartiment este închisă o masă $m_1 = 0,16 \text{ g}$ de hidrogen ($\mu_1 = 2 \text{ g/mol}$) aflat la temperatura $t_1 = 27^\circ \text{C}$, iar în al doilea o masă $m_2 = 1,12 \text{ g}$ de azot ($\mu_2 = 28 \text{ g/mol}$) aflat la aceeași temperatură. Pistonul este liber și se află în echilibru mecanic. Ambele gaze sunt considerate gaze ideale. Determinați:

a. masa unei molecule de hidrogen;

b. lungimea compartimentului care conține azot;

c. presiunea la care se află cele două gaze;

d. temperatura la care trebuie încălzit azotul, astfel încât cele două gaze să ocupe volume egale, dacă temperatura hidrogenului rămâne nemodificată.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un gaz considerat ideal este supus procesului termodinamic ciclic reprezentat în sistemul de coordonate $p-T$ în figura alăturată. Se cunosc: presiunea gazului în starea 1, $p_1 = 10^5 \text{ Pa}$, volumul ocupat de gaz în starea 1, $V_1 = 1 \text{ L}$, raportul temperaturilor

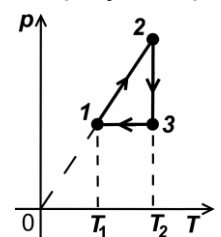
$T_2 / T_1 = 2,72$ ($\cong e$) și căldura molară izocoră a gazului $C_V = \frac{5}{2} R$.

a. Reprezentați procesul ciclic în sistemul de coordonate $p-V$.

b. Determinați lucrul mecanic efectuat de gaz în procesul $2 \rightarrow 3$.

c. Calculați variația energiei interne a gazului în procesul $1 \rightarrow 2$.

d. Calculați căldura cedată de gaz în procesul $3 \rightarrow 1$.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E, d)

FIZICĂ

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU

Test 4

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Simbolurile unităților de măsură fiind cele folosite în S.I., unitatea de măsură pentru rezistența electrică **nu** poate fi scrisă în forma:

- a. $W^{-1} \cdot A \cdot V^{-1}$ b. $V \cdot A^{-1}$ c. $W \cdot A^{-2}$ d. $W^{-1} \cdot V^2$ **(3p)**

2. Randamentul unui circuit simplu are valoarea $\eta = 80\%$. Între rezistența electrică R a circuitului exterior și rezistența interioară r a sursei există relația:

- a. $R = 8 \cdot r$ b. $R = 4 \cdot r$ c. $R = 2 \cdot r$ d. $R = r$ **(3p)**

3. La gruparea rezistoarelor în serie:

- a. rezistența electrică echivalentă este mai mică decât oricare dintre rezistențele rezistoarelor din circuit
b. rezistența electrică echivalentă este egală cu suma inverselor rezistențelor electrice
c. intensitatea curentului electric este aceeași prin fiecare rezistor
d. intensitatea curentului prin rezistența echivalentă este egală cu suma intensităților curenților care trec prin fiecare rezistor **(3p)**

4. La temperatură constantă, rezistența electrică R a unui conductor filiform având secțiunea constantă depinde de lungimea ℓ a conductorului conform reprezentării grafice din figura:

- a. b. c. d. **(3p)**

5. Trei surse identice având fiecare tensiunea electromotoare E și rezistența interioară r furnizează un curent de aceeași intensitate unui circuit exterior de rezistență R fie că sunt conectate în serie, fie că sunt conectate în paralel. Între rezistența circuitului exterior și rezistența interioară a unei surse există relația:

- a. $R = r/2$ b. $R = r$ c. $R = r/3$ d. $R = 3r$ **(3p)**

II. Rezolvați următoarea problemă:

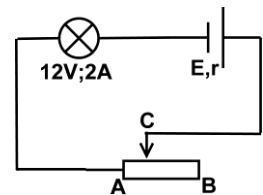
(15 puncte)

La bornele unui generator electric se conectează un reostat. În circuit se introduce un ampermetru pentru măsurarea intensității curentului electric prin reostat și un voltmetru pentru măsurarea tensiunii la bornele generatorului.

$I(A)$	1,0	2,0	3,0	4,0	5,0
$U(V)$	22	20	18	16	14

Instrumentele de măsură sunt considerate ideale ($R_A \cong 0$; $R_V \rightarrow \infty$).

Datele experimentale culese, obținute prin deplasarea cursorului reostatului, sunt prezentate în tabelul alăturat. După efectuarea măsurătorilor se conectează, în serie cu reostatul, un bec. Schema circuitului este prezentată în figura alăturată. Pe soclul becului sunt inscripționate valorile: 12 V; 2 A. Se constată că becul funcționează normal atunci când cursorul C al reostatului se află față de capătul A la o distanță egală cu o șesime din lungimea totală AB a reostatului.

a. Stabiliți expresia matematică a relației care redă dependența teoretică a tensiunii la bornele generatorului (având tensiunea electromotoare E și rezistența interioară r) de intensitatea curentului electric prin generator.

- b. Calculați rezistența interioară a generatorului.
c. Calculați tensiunea electromotoare a generatorului.
d. Determinați valoarea maximă a rezistenței reostatului.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

La rețeaua de 220 V se leagă în paralel, prin intermediul unei prize multiple, un fier de călcat cu puterea nominală $P_1 = 2200 W$ și un aspirator de putere nominală $P_2 = 1100 W$. Cele două aparate au aceeași tensiune nominală $U_n = 220 V$. Priza este protejată printr-o siguranță fuzibilă care suportă un curent electric de intensitate maximă $I_{\max} = 25 A$. Calculați:

- a. energia consumată de aspirator în $\Delta t = 15 \text{ min}$ de funcționare, exprimată în kWh;
b. intensitatea curentului care trece prin rezistența fierului de călcat;
c. numărul maxim de fiare de călcat identice celui descris mai sus care pot fi alimentate de la priza multiplă, considerând că aspiratorul este scos din priză;
d. puterea electrică maximă care poate fi extrasă prin priza protejată cu siguranța fuzibilă.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E, d)

FIZICĂ

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

D. OPTICĂ

Test 4

Se consideră: viteza luminii în vid $c = 3 \cdot 10^8$ m/s, constanta Planck $h = 6,6 \cdot 10^{-34}$ J · s.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Despre indicele de refracție absolut al unui mediu se poate afirma că:

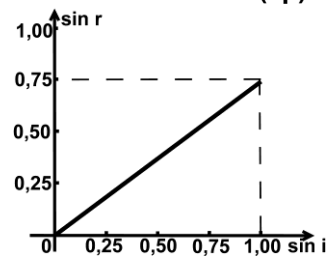
- a. este adimensional b. se măsoară în m c. se măsoară în Hz d. se măsoară în m/s **(3p)**

2. Interfranța se definește ca:

- a. distanța dintre un maxim și un minim de interferență
b. distanța dintre două minime de interferență nesuccesive
c. distanța minimă care cuprinde centrul unui maxim și centrul unui minim
d. distanța dintre centrele a două maxime de interferență succesive

(3p)

3. Într-un experiment s-a măsurat valoarea unghiului de refracție r al unei raze laser la trecerea din aer ($n_{aer} \cong 1$) într-un lichid, pentru diverse valori ale unghiului de incidență i . Pe baza datelor obținute a fost trasat graficul alăturat. Viteza de propagare a luminii în lichid este de aproximativ:

(3p)

a. $1,5 \cdot 10^8$ m/s

b. $2,2 \cdot 10^8$ m/s

c. $3,0 \cdot 10^8$ m/s

d. $4,0 \cdot 10^8$ m/s

4. Două lentile cu distanțele focale $f_1 = 10$ cm și respectiv $f_2 = 30$ cm alcătuiesc un sistem optic centrat. Un fascicul de lumină care era paralel înainte de trecerea prin sistemul optic, rămâne tot paralel și după trecerea prin sistem. Distanța dintre lentile este:

- a. 10 cm b. 20 cm c. 30 cm d. 40 cm **(3p)**

5. Frecvența radiației alcătuite din fotoni cu energia $\varepsilon = 6,0 \cdot 10^{-19}$ J este de aproximativ:

- a. $1,1 \cdot 10^{14}$ Hz b. $5,1 \cdot 10^{14}$ Hz c. $9,1 \cdot 10^{14}$ Hz d. $9,1 \cdot 10^{15}$ Hz **(3p)**

II. Rezolvați următoarea problemă: (15 puncte)

Un botanist, care participă la o expediție într-o zonă izolată, dispune de o lentilă convergentă subțire (o lupă) având distanța focală $f = 5,0$ cm. Aceasta poate fi folosită atât pentru observarea detaliilor plantelor, cât și pentru aprinderea focului folosind razele solare. Dacă se așază lentila perpendicular pe razele de lumină provenite de la Soare și se modifică distanța dintre aceasta și o foaie de hârtie, înainte ca hârtia să ia foc se constată că diametrul minim al petei luminoase observate pe hârtie (imaginea Soarelui) este $d = 0,5$ mm.

- a. Calculați convergența lentilei.
b. Pentru a observa detaliile unei semințe, botanistul vrea să obțină cu ajutorul lentilei o imagine dreaptă și de două ori mai mare a seminței. Determinați distanța la care trebuie ținută lentila față de sămânță.
c. Realizați un desen în care să evidențiați construcția imaginii printr-o lentilă convergentă, pentru un obiect perpendicular pe axa optică principală situat la jumătatea distanței dintre focarul obiect și lentilă.
d. Calculați valoarea care poate fi estimată, pe baza datelor prezentate, pentru raportul dintre distanța Pământ-Soare și diametrul Soarelui.

(15 puncte)

III. Rezolvați următoarea problemă:

O rază de lumină care se propagă în aer ($n_{aer} = 1$) este incidentă pe suprafața apei ($n_{apa} = \frac{4}{3}$) dintr-o cuvă, sub un unghi de incidență i pentru care $\sin i = 0,8$. Înălțimea apei din cuvă este $h = 20$ cm.

- a. Calculați viteza de propagare a luminii în apă.
b. Calculați valoarea sinusului unghiului de refracție.
c. Calculați distanța parcursă de raza de lumină în apă, până ajunge la baza cuvei.
d. În planul de incidență al primei raze de lumină, se trimite o a doua rază de lumină, paralelă cu prima și distanțată față de aceasta cu $d = 6$ mm. Calculați distanța dintre cele două raze după ce au intrat în apă.